

**МАЙСТЕРНІСТЬ ІМІДЖОТВОРЧОСТІ МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ
В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ****Жданова-Неділько О.Г.***(Полтава, Україна)*

Реформування освітньої галузі – це завжди і реформування її управлінської сфери, переформатування тих чи інших її засад, пошук часовідповідних засобів взаємодії між усіма суб'єктами управлінського процесу, і водночас – пошук відповідних особистісних ресурсів управлінця. Тож, як відзначає П. Дрозд, «сучасна наукова думка в галузі психології управління характеризується посиленням уваги до особистісної ідентифікації, вивчення рушійних сил розвитку особистості керівника та власної внутрішньої активності суб'єкта пошуком детермінант і механізмів розвитку керівника, урахування психологічних умов розвитку в системі формування управлінських кадрів» [3, с. 119].

Аналізуючи різноманітні підходи до менеджменту, вчені акцентують найбільш актуальні його аспекти. Так, враховуючи низку думок інших дослідників, О. Байбакова наголошує, що «менеджмент – це система планування, організації. При цьому активно використовуються три обов'язкові складові менеджменту: інтелект, психіка та спроможність людини до продуктивної праці». Не можна не погодитися з думкою провідних американських спеціалістів, говорить учена, що «менеджмент – це не управління предметами, а організація та управління працею людей, це система щоденного та перспективного планування, прогнозування й організації виробництва, реалізації продукції і послуг з метою отримання максимального прибутку (матеріального, інтелектуального, духовного)» [1, с. 14].

Завдання, що їх розв'язує керівник сучасного загальноосвітнього закладу, досить широкі й різноманітні. Вони стосуються як загалом організації освітнього процесу відповідно до освітньої політики держави, так і його матеріально-технічного та кадрового забезпечення, стратегічного планування освітньої діяльності закладу і вирішення поточних проблем. Проте нам здається слушним акцентувати увагу ще й на здатності менеджера освіти до ефективної іміджотворчості, оскільки позитивний імідж як загалом закладу освіти, так і його керівника розглядаємо одним із важливих засобів отримання згаданого вище прибутку, зокрема, інтелектуального та духовного.

Концепція Нової української школи націлює педагогів та управлінців на розширення соціальних контактів, зміцнення партнерських стосунків з батьками. Водночас, школа розглядається як потужний осередок соціалізації дитини. Так, серед необхідних для набуття учнями компетентностей Концепцією висуваються соціальна та громадянська, якими охоплюються «усі форми поведінки, які потрібні для ефективної та конструктивної участі у громадському житті, в сім'ї, на роботі. Уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів. Повага до закону, дотримання прав людини і підтримка соціокультурного різноманіття» [4, с. 12]. І безумовно, що директор як суб'єкт не лише управління, а й представницького спілкування в контексті здійснення освітнього партнерства повинен демонструвати відповідні компетентності, тим самим засвідчуючи необхідність і можливість формування їх у учнів. Окрім того, як свідчать дослідження, «певна установка на особистість завжди переноситься на продукт її діяльності» [5], тобто репутація школи, а відтак – і налаштування батьків на повноцінні партнерські стосунки, їхня готовність підтримувати навіть досить трудомісткі за реалізацією та незвичні й такі, що потребують удосконалення власних знань та вмінь, ініціативи освітнього закладу значною мірою пов'язана з тим психологічним образом керівника, що у них склався.

Варто наголосити, що імідж керівника у його сучасному значенні аж ніяк не означає маску, «зовнішній фасад». Навпаки, він повинен формуватися шляхом висвітлення того, що дійсно властиве керівникові і входить до актуальної системи суспільних і освітніх цінностей. Звісно, можна сподіватися, що такі якості не залишаться

непоміченими, проте більш надійним бачиться шлях їхнього акцентування в ході відвертого діалогу зі споживачами освітніх послуг.

Серед якостей, що відносяться до найбільш значущих для керівника закладу освіти як людинознавця (а саме таким він має поставати насамперед), Л. Вознюк називає такі, як «світогляд, орієнтація на духовні цінності, моральність, що складають цінності управління і є основою нової концепції внутрішньошкільного управління. Суттєве значення має моральність, яку ми розуміємо і як особистісні якості керівника (гідність, щирість, совість, чесність) і як його професійну етику (справедливість стосовно себе та оточуючих, відповідальність, толерантність, доброзичливість)... Духовні цінності, моральні якості керівника, його світоглядні позиції впливають на зміст управлінської діяльності і визначають його орієнтири у виборі стратегії розвитку навчального закладу» [2, с. 43]. Проте здатність формувати необхідну в сучасних умовах матеріальну базу освітнього процесу, естетичне та етико-комунікативне обличчя навчального закладу також повинні братися до уваги.

Загалом же, іміджотворчі завдання керівника є досить складними ще й тому, що на сьогодні є чинними кілька концептуальних моделей управління закладу освіти, кожна з яких має свій сенс і відбиває позитивні сподівання як педагогів, так і учнів та їхніх батьків. Ці моделі можуть бути визначені як «директор-вчитель», «директор-дослідник», «директор-господарник» та «директор-менеджер» [1, с. 15]. Повне їхнє поєднання в діяльності однієї людини, вочевидь, неможливе, проте кожна з них може розглядатися як базова і повинна реалізуватися як така, що інтегрує найбільш актуальні риси інших моделей. При цьому важливо, щоб обрана менеджером модель відповідала, з одного боку, його власним управлінським можливостям, а з іншого – була достатньо гнучкою, аби враховувати найбільш значущі орієнтири освітньої політики та соціальні запити, з якими вони пов'язані.

Тож одним із актуальних напрямів формування майстерності іміджотворчості майбутнього менеджера освітньої галузі бачимо опанування ним зазначеними моделями як теоретичними конструктами і практичної реалізації кожної з них як системи цілей, форм та засобів діяльності, а відтак – вироблення в нього здатності інтегрувати в своїй роботі і публічно презентувати цілісний і привабливий образ сучасного керівника, здатного всебічно забезпечити належний рівень діяльності освітнього закладу.

Список використаних джерел:

1. Байбакова О.О. Сучасні погляди на педагогічний менеджмент / О.О. Байбакова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. – 2011. – Вип. 23. – С. 13–16.
2. Вознюк Л. Роль менеджера освіти в оновленні сучасної школи / Л. Вознюк // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2013. – № 8(1). – С. 180–185.
3. Дрозд П. Г. Роль керівника в системі управління закладами шкільної освіти / П.Г. Дрозд // Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2013. – Вип. 1. – С. 118–126.
4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. [Електронний ресурс]. Режим доступу до дж.: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
5. Постоян Т.Г. Позитивний імідж сучасного менеджера освіти / Т.Г. Постоян, Н. П. Карагенова-Яницька [Електронний ресурс]. Режим доступу до дж.: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/7_2011/18.pdf